

10. Marts 2023

FM2023/101

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til §33 i Inatsisartuts forretningsorden:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en handlingsplan vedrørende reformering af administrationen som er tilpasset Grønland. Handlingsplanen skal forelægges senest FM2024.

(Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut)

Begrundelse

Amerika indvilgede i at Danmark overtager Grønland, da Danmark solgte de indiske øer i 1917.

I 1925 blev herskernes, herunder danskernes rettigheder udvidet og i 1933 blev det, i Den Internationale Domstol i Haag, besluttet at Danmark skal have myndighed over Grønland.

I 1940-erne blev der etableret en central administration i Nuuk og herefter blev handelen, sundhedsvæsenet, skolen mv. udviklet med Eske Brun i roret.

Grønland blev lukket siden 1721 da Hans Egede ankom, efter anden verdenskrig blev det et ønske at Grønland åbnes op for omverdenen og man begyndte at efterspørge medbestemmelse. Den store kommission blev hermed nedsat hvorefter omstruktureringen påbegyndte, efter at man havde brugt en masse energi og efter at man har været i en stor modvind i alle henseende, da man mente at grønlænderne ikke var rede til at modtage så stort et ansvar. Grønlændernes ønsker blev ikke hørt og ikke én eneste af Landsrådets ønsker blev imødekommet.

Først i slutningen af 1948 blev Grønlandskommissionen godtaget i Rigsdagen som vi i dag kalder for Folketinget og betænkningen blev udfærdiget i sommeren 1949.

Grønlænderne havde i 1950-erne stadig forhåbninger om at få en større medbestemmelse i Landsrådet, siden blev Landsrådet samlet til ét råd og der blev herefter åbnet op for valg, på trods af det blev grønlænderne ikke hørt i større omfang og der blev udøvet massiv diskrimination. Grønlænderne var derfor desværre kun tilskuere til udviklingen i 1950/60-erne, da der blev sat barrierer på alle måder. Mange grønlændere havde ikke mulighed for at tage en uddannelse selvom de gerne ville hvorved mange blev skuffet og nedslået, hvilke afstedkom en stærk følelse af mindreværd og underlegenhed som kørte i flere år.

Massivdaniseringen blev afviklet på alle måder i skolerne, administrationen mv. og der blev sendt omkring 1500 børn til Danmark for at gøre dem sprogmæssigt og mentalt danske, hvor grønlandssproget endda blev anset som en barriere for udviklingen og forsøgt udryddet.

I 1960-erne var der massiv byggeri, økonomien gik fremad og landets ressourcer blev udnyttet af udenlandske aktører, som fik udbytte af eksempelvis fiskekvoterne.

Qullissat blev nedlukket i 1972, en masse folk blev forflyttet, oprøret blev gradvist større, musikerne var med til at gøre oprøret livlig, de unge blev gradvist mere livlige i den henseende, Aasiviit begyndte at samle folk og partierne blev oprettet. I 1979 indførtes hjemmestyret i vores land. I 2009 blev vi selvstyrende. Hvis vi kigger på administrationen i vores land så kan man se at "kolonialistisk ledelsesstruktur¹" stadig kører i landet, hvor dansksproget eksempelvis er dominerende og administrationen kører på to spor, hvilke koster en formue. Administrationen bliver større med talrige chefer og souschefer samt alle overordnede under disse. Nogle læger, som vi i høj grad mangler, arbejder andresteds, pædagoger og lærer arbejder i administrationen, det er som om at den borgernære service falmer selvom der er brug for den borgernære service. Derfor foreslår jeg at strukturen reformeres for at tilpasse den til vores land, hvor ressourcerne spredes til borgerne med behov.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det forventes at udarbejdelsen af strategien vil svare til 1 årsværk for en AC-fuldmægtig i det offentlige.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.

¹ [Kolonial administration - frwiki.wiki](http://frwiki.wiki)